

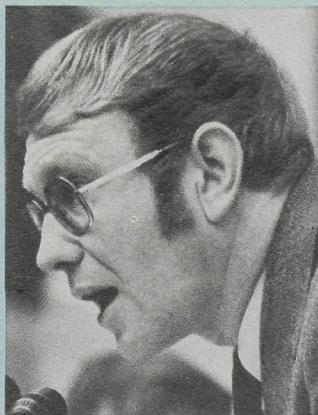

Mr. Luns, secretaris-generaal van de NAVO, aan boord van het Amerikaanse atoom-vliegdekschip Nimitz: „Vergeten we de essentie van onze levensbeschouwing, als militairen zoals Haig en lieden als de huidige secretaris-generaal van de NAVO in gewetenloos machtsdenken, ons dit duivelse wapen aanprijzen?”

Prof. mr. B. V. A. Röling: „Het is al een schande voor onze cultuur dat zoveel discussie, geschrijf en gepraat nodig is vóór een onvoorwaardelijke verwerping tot stand komt”. (foto E. de Kam)

Oud-ministers Van der Stoep en Stermerdink: „Onbegrijpelijk dat dit soort gemeier aan onze parlementariërs kan worden aangeboden als voorlichting over de neutronenbom” (foto's: Anefo)

kunt iedere zaak ingewikkeld maken door vragen te stellen die niemand kan beantwoorden. Het is net als met een drukke verkeersweg die dwars door een woonwijk zal worden aangelegd. Je kunt dan tientallen deskundigen zoet houden met vragen als: Welke verkeersdichtheid zal er in 1985 zijn? Welk geluidsniveau zal er in de slaapkamers van de huizen langs de weg heersen? Wat zal het effect zijn van dubbele ramen? Zullen er mensen zenuwpatiënt worden? En intussen komt de enige grondvraag niet aan de orde: Is het wel verstandig zo'n weg aan te leggen?

Zo is het ook met de kernwapens in het algemeen en de neutronenbom in het bijzonder. De grondvraag is hier „Is het logisch gezien verstandig en ethisch gezien aanvaardbaar dat er in Europa zo'n 7000 kernwapens klaar liggen om de Russen af te schrikken en dat deze voortdurend worden aangepast aan de nieuwste technische ontwikkelingen?”. De overwegingen die bij het antwoord op deze vraag aan de orde komen zijn kort geleden duidelijk samengevat in een artikel van professor B. V. A. Röling in de Haagse Post (12 november 1977).

Hierin wijst professor Röling er op dat de NAVO-bewapening moet worden afgestemd op de voorkoming van oorlog en niet op het winnen van de oorlog in het wel zeer onwaarschijnlijke geval van een Russische verrassingsaanval. Afstemming van de bewapening op de ernstigste, maar ook meest onwaarschijnlijke mogelijkheid leidt tot zo'n zware bewapening dat daardoor de tegenpartij verontrust wordt, want, zo zegt Röling: „Een wapenmacht die toereikend is om een verrassingsaanval te weerstaan, is zo geweldig dat zij ook offensief kan worden gebruikt”.

Verder wijst Röling er op dat de modernisering van de NAVO-kernwapens de verspreiding van kernwapens bevordert. „Als wij er telkens van uitgaan dat wij voor onze veiligheid atoomwapens nodig hebben, en die opvatting nog eens duidelijk onderstrepen door die atoomwapens te moderniseren, dan is het begrijpelijk dat ook andere landen atoomwapens nodig achten om hun veiligheid te verzekeren”. Daarom is invoering van de neutronenbom duidelijk een ontwikkeling ten kwade. Nederland moet proberen deze ontwikkeling tegen te houden. Men kan zich daarbij volgens Röling beroepen op de traditie dat in de NAVO-raad vanouds beslissingen niet door stemming maar bij consensus worden genomen. Aan het eind van zijn zakelijke en nuchtere artikel zegt Röling: „Men kan zich afvragen: is dat onze cultuur, dat we alles aanvaarden wat een amorele technologie ons biedt? Is onze praat over mensenrechten en eerbied voor de menselijke waardigheid loos gebabbel? Vergeten we de essentie van onze levensbeschouwing, als militairen zoals Haig en lieden als de huidige sekretaris-generaal van de NAVO, in gewetenloos machtsdenken, ons dit duivelse wapen aanprijzen? Het is al een schande voor onze cultuur, dat zoveel discussie, geschrijf en gepraat nodig is vóór een onvoorwaardelijke verwerping tot stand komt”.

Dat brengt mij de dame in gedachten, waar ik